
ยิ่งให้ ยิ่งได้

จิตที่คิดจะให้
สบายกว่าจิตที่คิดจะเอา
จิตที่คิดจะให้
เบาแสนเบา
จิตที่คิดจะเอา
หนักเหลือประมาณ
ภาพโดย จามิกร สุขทรามร

ยิ่งให้
ยิ่งได้

คติธรรมจากปาฐกถา
ของ พระพรหมมังคลาจารย์
(ปัญญานันทภิกขุ)
แสดง ณ โรงเรียนพุทธธรรม
วัดชลประทานรังสฤษฏ์
วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๕

จัดพิมพ์โดย
กองทุนห้องสมุดศาลาจำปีรัตน์
วัดชลประทานรังสฤษฏ์
อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ๑๑๑๒๐
โทร. ๐๘-๑๔๑๒-๓๓๓๗

แม่พิมพ์ โดย สุเนตรฟิล์ม
โทร.๐-๒๘๐๓-๒๒๔๙
พิมพ์ที่
บริษัท เอส.อาร์.พริ้นติ้ง จำกัด
โทร.๐-๒๕๘๔-๒๒๔๑

ยิ่งให้ ยิ่งได้

ปัญญานันทภิกขุ

ยิ่งให้ ยิ่งได้

ปัญญานันทภิกขุ

คนเราทุกคนที่เกิดมาในโลก
เราก็ได้รับประโยชน์จากสิ่งต่างๆ เพื่อการดำรงชีวิต
ต้นไม้ก็ให้ประโยชน์แก่เรา
ดวงอาทิตย์ก็ให้ความอบอุ่น ให้ความร้อน
ความร้อนนี่ทำให้สิ่งที่มีชีวิตอยู่ได้ ถ้าไม่มีความร้อนต้นไม้ก็ตาย คนก็ตาย
น้ำก็จะไม่กลายเป็นไอ แล้วก็จะไม่มีฝนตก ความชุ่มชื้นในโลกก็จะหายไป
ในโลกที่เราอยู่อาศัยนี้ยังมี**ความร้อนจากดวงอาทิตย์**พอเหมาะพอควร
คือไม่ร้อนเกินไป เราก็อยู่ได้ ชีวิตสมบูรณ์ นั่นคือ**สิ่งที่เราได้รับ**จากสิ่งนั้น
อะไรๆ ที่อยู่รอบตัวเรานั้น ถ้าเราคิดดูให้ดีแล้ว **เราจะมองเห็นว่ามันให้อะไรแก่เรา**

คนที่อยู่ร่วมกันก็ให้กันอยู่ตลอดเวลา **คุณแม่**ให้ชีวิตแก่เรากับ**คุณพ่อ**ร่วมกัน
เมื่อเราเกิดมาแล้วเราดูดน้ำนมจากแม่ แม่ให้ชีวิต ให้อาหาร
ให้ความอบอุ่นทางร่างกาย ให้ความรู้ให้ความสามารถ
ให้การศึกษาเล่าเรียน จนกระทั่งเราเติบโตเป็นผู้ใหญ่ นั่นก็คือ**ท่านให้แก่เรา**

เราอยู่ในสังคม **คนทั้งหลายก็ให้ความสุขแก่เรา**
ความสุขที่ได้รับจากคนอื่นก็คือ**ความเมตตาปรานี** ที่เขามองเราเป็นญาติเป็นมิตร
เขาไม่มองเราเป็นศัตรูผู้มุ่งร้าย แต่เห็นว่าเป็นเพื่อนกัน
ร่วมเกิด ร่วมแก่ ร่วมเจ็บ ร่วมตาย ด้วยกัน
เมื่อเราเกิดทุกข์ยากลำบากในเรื่องอะไรๆ เขาก็ให้ความช่วยเหลือ
เช่น *น้ำท่วม* คนที่อยู่ในสภาพที่ไม่ลำบากได้รับความสุขความสบาย
ก็เฉลี่ยความสุขไปให้แก่คนเหล่านั้น ส่ง*ข้าวสาร เสื้อผ้า หยูกยา*ไปช่วยเหลือ
คนเหล่านั้นก็มีความสบายใจว่า ***"พวกเราไม่ได้อยู่โดดเดี่ยว***
ไม่ใช่คนที่เป็นส่วนเกินของสังคม มีคนช่วยเหลือเจือจุนแก่เรา"
เขาก็ได้รับความสุขทางใจ

เมื่อเขาได้รับความสุขทางใจจากการกระทำอย่างนั้น เขาก็จะกระทำสิ่งนั้นต่อไป
เพราะเขารู้ว่าทำอย่างนั้นได้สุข เขาก็จะทำสิ่งนั้นแก่คนอื่นต่อไปอีก
มันส่งทอดกันไปโดยลำดับ เราก็ได้รับความสุขในสังคม
ความสุขที่เราได้รับนั้นเกิดจาก**บุคคลผู้ประพฤติธรรม**
ถ้าคนไม่ประพฤติธรรม ก็จะทำแต่ความทุกข์ความเดือดร้อนให้แก่บุคคลอื่น
แต่ถ้าเขาประพฤติธรรม มีธรรมะเป็นหลักครองใจตามหลักศาสนาที่เคารพนับถือ
จิตใจก็โอนอ่อน **เห็นคนอื่นเหมือนกับตนเอง**
รู้สึกว่า ***"เราต้องการอะไร คนอื่นเขาก็ต้องการอย่างนั้น"***
เช่น เราต้องการความสุข คนอื่นเขาก็ต้องการความสุข
เราไม่ต้องการความทุกข์ คนอื่นเขาก็ไม่ต้องการความทุกข์
เมื่อเราต้องการความสุข ก็ต้องช่วยให้คนอื่นเป็นสุข
การช่วยให้คนอื่นเป็นสุข คือการช่วยตัวเอง คือช่วยให้เราเป็นสุขด้วย
ในขณะใดที่เราทำอะไรที่เป็นประโยชน์เป็นความสุขแก่ผู้อื่น
เรารู้สึก *ปลื้มใจ เบาใจ โปร่งใจ* มีความสบายเหลือเกิน บางทีก็สบายไปหลายวัน
นึกถึงทีไรแล้วก็ปลื้มอกปลื้มใจ ว่าเราได้ทำอะไร ที่เป็นประโยชน์เป็นความสุขแก่ผู้อื่น

การทำอะไรให้ผู้อื่นเป็นสุขนั้นเรียกว่าเป็น**หน้าที่**
หน้าที่ของมนุษย์นี่ก็คือการทำให้คนอื่นเป็นสุขนั่นเอง
การทำให้คนอื่นมีความทุกข์ แม้สักนิดหนึ่ง*นอกเหนือหน้าที่*
ปฏิบัตินอกลู่นอกทาง ไม่ใช่สิ่งที่สังคมต้องการ
หน้าที่ของเรานั้นมีอย่างเดียวว่า
ทำอย่างไรที่จะให้เพื่อนมนุษย์ได้รับความสุข ความสบาย
ปราศจากทุกข์โศกโรคภัย ให้อยู่กันฉันพี่น้อง นั่นคือ**หน้าที่**
ถ้าคนเราทุกชาติทุกภาษา ทุกเพศ ทุกผิวพรรณ
มีความคิดตรงกัน ในแนวนี้ว่า **เราเกิดมาเพื่อปฏิบัติหน้าที่**
แล้วหน้าที่ที่สำคัญก็คือทำอะไรๆ ให้เพื่อนมนุษย์มีความสุขใจ
ถ้าเรามีหลักการประจำใจ ในรูปอย่างนี้ เราเบียดเบียนกันไม่ได้
เราจะฆ่าใครไม่ได้ จะไปลักของใครก็ไม่ได้
จะไปประพฤติผิดในทางกามก็ไม่ได้ จะพูดโกหกหลอกลวงใครก็ไม่ได้
จะดื่มกินสุราเมรัยจนเมามาย หาความทุกข์ให้แก่ครอบครัวก็ไม่ได้
เพราะ**เรามีความสำนึกว่ามันไม่ใช่หน้าที่ของเรา**ที่จะกระทำเช่นนั้น

หน้าที่ของเรานั้น อำนวยแต่ความสุขความสบาย
ให้แก่คนทุกคนที่เราเข้าไปเกี่ยวข้อง

พ่อบ้าน มีหน้าที่อำนวยความสุขให้แก่ครอบครัว

แม่บ้าน ก็มีหน้าที่อำนวยความสุขให้แก่ครอบครัว

ลูกก็มีหน้าที่ที่จะประพฤติปฏิบัติให้คุณพ่อคุณแม่สบายใจ

ครูมีหน้าที่ที่จะทำให้ศิษย์เจริญงอกงามด้วยความประพฤติดี
ให้ศิษย์มีความภูมิใจในทางที่ถูกที่ชอบ

ศิษย์มีความสำนึกว่าเราเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับคุณครู
ก็จะทำอะไรทุกอย่างให้คุณครูสบายใจ เช่นตั้งใจเล่าเรียน
มีความอ่อนน้อมถ่อมตนต่อครูอาจารย์ ประพฤติสิ่งที่ถูกที่ชอบ
ครูก็สบายใจ มีความสุขใจ

เราคิดในเรื่องนี้แล้วมันสบายทั่วหน้า
ไม่ว่าเราจะอยู่ ณ ที่ใด เกี่ยวข้องกับใคร เราก็คิดไว้ในใจว่า
หน้าที่สำคัญของเรานั้นคือ การทำคนอื่นให้มีความสุขความสบาย

การทำอะไรให้คนอื่นมีความสุขนั่นแหละคือ**การปฏิบัติชอบ**
ในฐานะที่ได้เกิดมาเป็น**มนุษย์**
แต่ว่าคนเรายังไม่ค่อยได้คิดถึงในแง่นี้ ไม่เอาปัญญาส่วนนี้มาใส่ไว้ในใจ
มีความคิดว่า***ตัวได้ คนอื่นช่างเขา ตัวสบายแล้ว คนอื่นช่างเขา***
ถ้าคิดอย่างนี้เรียกว่า **ไม่มีน้ำใจคิดถึงเพื่อนมนุษย์**
ที่เป็นเพื่อนทุกข์ เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยกัน
เราอยู่คนเดียวไม่ได้ เราจะสุขคนเดียวไม่ได้ เราจะมั่งมีคนเดียวก็ไม่ได้
อะไรๆ เป็นของคนเดียวไม่ได้ เพราะ**มนุษย์เป็นสัตว์สังคม**
หมายความว่า **ต้องอยู่ร่วมกัน แยกกันอยู่ไม่ได้**
การอยู่ร่วมกันนั้น ตั้งแต่เป็นครอบครัว เป็นหมู่บ้าน เป็นตำบล
เป็นอำเภอ เป็นจังหวัด เป็นประเทศ
อันคนที่อยู่ในสังคมนั้นจะต้องมีความคิดให้เหมือนกันว่า
เราอยู่เพื่อผู้อื่น ไม่ได้อยู่เพื่อตัวเราเอง
ถ้าคิดว่า*เราอยู่เพื่อผู้อื่น* จะเป็นสุข แต่ถ้าคิดว่า*กูอยู่เพื่อกู มันก็เดือดร้อนวุ่นวาย*
เพราะมีความเห็นแก่ตัว ไม่เสียสละเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่น

ในแง่ธรรมะ ในแง่จริยศาสตร์นั้น เราควรจะถือว่า**คนอื่นก่อน เราทีหลัง**
ทำให้คนอื่นเป็นสุขก่อน แล้วเราจะพลอยสุขกับคนนั้น
ทำให้คนอื่นสะดวกสบาย แล้วเราจะพลอยได้ความสุขความสบายจากคนนั้น
แต่ถ้า**เราเอาความสุขเสียก่อน เราจะไม่มีความสุข**
เพราะว่าการกระทำเช่นนั้นมันกระทบกระเทือนต่อคนอื่น
การกระทำอะไรกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของคนอื่น
เป็นการกระทำที่ไม่ชอบไม่ควร เป็นเรื่องที่ไม่ควรกระทำ

แต่ว่าถ้าเราจะทำอะไร เราก็ต้องคิดว่ากิจที่เราจะกระทำนี้
จะกระทบกระเทือนใครบ้าง จะเกิดความทุกข์ความเดือดร้อนแก่ใครบ้าง
เรียกว่า ***"เอาใจเขามาใส่ใจเรา เอาใจเราไปวางในใจของเขา"***
ไม่คิดเห็นแก่ความสุขส่วนตัว
แต่คิดว่า**เมื่อเราจะได้อะไรก็ขอให้คนอื่นได้กันด้วย** ได้สุขกันหลายๆ คน
ได้ความมั่งมี ก็ขอให้กระจายความมั่งมีออกไป ปัญหาสังคมก็จะไม่สับสนวุ่นวาย
แต่ว่าจะอยู่ด้วยกันฉันพี่น้อง มีแต่ความสงบสุข

สมมติว่าเราเป็นคนที่มีเงินมีทอง แล้วเราก็ไปลงทุนทำงาน
เราก็เฉลี่ยเจือจานผลที่ได้รับนั้นให้แก่คนทำงานทั่วถึง
ให้ความสุขแก่เขา ในเรื่องการเป็นการอยู่
เขาเรียกสมัยนี้ว่า ***"สวัสดิการ"*** *ทางอาหาร เสื้อผ้า หยูกยา*
เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย หรือว่าเวลาเกิดปัญหาขึ้นในครอบครัว
เราก็ช่วยเขาในเรื่องอย่างนั้น

การทำเช่นนั้นจะทำให้ทุกคนรักกัน เห็นอกเห็นใจกัน
เมื่อคนเรารักกันแล้วงานมันก็ดีขึ้น
เพราะต่างคนต่างคิดว่า ***เราทำเพื่อผู้อื่น ไม่ได้ทำเพื่อตัวเราเอง***
นั่นแหละคือ**หลักการสำคัญในทางศาสนา ไม่ว่าศาสนาใด**
เราจะศึกษาธรรมะในศาสนาต่าง ๆ
ศาสดาทั้งหลายนั้นเป็นบุคคลตัวอย่างในทางเสียสละประโยชน์ความสุขส่วนตัว
ไปสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์เป็นความสุขแก่ผู้อื่น
ให้เราพิจารณา เช่น***พระพุทธเจ้า***ที่เราเคารพสักการะในฐานะเป็น***บรมครู***

ชีวิตของพระองค์เริ่มต้นด้วยอะไร
เริ่มต้นด้วยการเสียสละประโยชน์สุขส่วนพระองค์
เพื่อไปแสวงหาสิ่งอันจะเป็นประโยชน์เป็นความสุขแก่ผู้อื่น
คือการเสด็จออกไปบวชนั่นเอง
การเสด็จออกไปบวชของกษัตริย์นี่มันไม่ใช่เรื่องธรรมดา
พระองค์แม้จะยังไม่ได้เสวยราชย์ แต่ก็อยู่ในฐานะมกุฎราชกุมาร
มีความหวังว่าจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินเมื่อพระราชบิดาสวรรคต
แต่ว่าพระองค์ไม่ต้องการสิ่งนั้น เพราะเห็นว่า
การเป็นพระเจ้าแผ่นดินนั้น จะทำประโยชน์ได้ก็ในวงจำกัด ไม่กว้างขวางทั่วไป
แล้วก็จะไปทำในเขตอื่นก็ไม่ได้ พระองค์เห็นว่ามันคับแคบเต็มที
สู้ออกไปเป็นนักบวช เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้ไม่มีขอบเขตในที่อยู่อาศัย
ทำอะไรได้ทั่วไปทุกรัฐ ทุกแคว้น ทุกประเทศ ไม่มีใครรังเกียจ
เพราะ**นักบวชนั้นไม่เป็นเสนียดจัญไรของโลก**
นักบวชเป็นผู้มีสภาพจิตใจสงบ สะอาด สว่าง อยู่ด้วยปัญญาด้วยเหตุผล
เป็นผู้เสียสละประโยชน์สุขส่วนตนเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่น

พระองค์ทรงคิดในแง่อย่างนั้น จึงได้หนีออกไปบวชอยู่ในป่า
ดำรงชีวิตอย่างง่ายๆ ผ้านุ่งผ้าห่มก็มีไม่กี่ชิ้น มีบาตรใบหนึ่ง
ที่หลับที่นอนไม่ประจำ นอนใต้ต้นไม้ นอนตามถ้ำตามภูเขา
หรือว่าเรือนร้างหรือลอมฟาง หรือบางทีอาศัยโพรงไม้เป็นที่พัก
เวลาว่างก็ทรง**คิดค้นในทางธรรมะว่าจะทำอย่างไรจึงจะดับทุกข์ได้**
คิดค้นไปนานก็ได้พบความจริงของสิ่งนั้น ประจักษ์แจ้งแก่ใจของพระองค์
และเมื่อประจักษ์แจ้งแก่ใจแล้ว บรรลุความเป็น***พุทธะ***
ซึ่งหมายความว่าเป็น***ผู้รู้*** เป็น***ผู้ตื่น*** เป็น***ผู้มีความเบิกบานแจ่มใส***แล้ว
พระองค์ยังเผื่อแผ่สิ่งที่พระองค์ได้พบนั้นไปแก่ชาวโลก ออกไปช่วยชาวโลก
ถ้าพูดตามภาษาในสมัยนี้ก็เรียกว่า ***"รับใช้มหาชน"***
พระพุทธเจ้า เราไม่เรียกว่า *"ไปรับใช้"* แต่ ***"ไปช่วยเหลือมหาชน"***
ให้พ้นจากความมืดบอด ความหลงผิด ความเข้าใจผิดในการดำเนินชีวิต
ชี้ทางถูกทางชอบให้เขาเดิน และเขาได้เดินตาม
ก็เป็นความสุขสำหรับบุคคลผู้นั้น
และเป็นความสุขสำหรับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้นั้น

พระองค์เสด็จไปชี้ทางให้แก่***พระราชา***
ว่าควร**จะปกครองประชาชนอย่างไร** ควร**จัดให้คนอยู่เย็นเป็นสุขได้อย่างไร**
ไปชี้ทางให้แก่ท่าน***เศรษฐี*** มั่งมีทรัพย์สมบัติ ซึ่งปกติมักจะเหนียวหน่อย
พระองค์ก็**ไปสอนให้เสียสละ**
ให้เห็นความสุขของเพื่อนมนุษย์เหมือนกับความสุขของตนเอง
แล้วก็ช่วยเผื่อแผ่สิ่งที่ตนมีตนได้เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่น

สอน***ประชาชน***ทั่วไปว่า **“อย่าอยู่เพื่อตัวเอง แต่ให้อยู่เพื่อผู้อื่น”**
ตัวเราเองนั้นอาศัยผลประโยชน์จากการทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นนั่นแหละ
มันก็มีผลพลอยได้เกิดขึ้นแก่ตัวบุคคลผู้นั้นด้วย
คือ **การให้นี่** คือ**การได้รับ** การไม่ให้ คือการไม่ได้อะไร
คนเรานั้น **ถ้า“ให้”เราจะได้ ถ้าไม่ให้แล้วจะได้อะไร**
เมื่อไม่ลงทุนแล้วมันจะเก็บเกี่ยวผลได้อย่างไร
เราไม่หว่านพืช แล้วเราจะไปเก็บผลได้อย่างไร มันไม่มีทางจะหาได้
แต่ถ้า**เราหว่านพืช พืชมันก็งอกงาม เราก็จะได้รับผลจากพืชที่เราหว่าน**

แต่ถ้าเราไม่หว่าน แล้วเราจะได้พืชมาจากอะไรที่ไหนเล่า
อันนี้เป็นเรื่องที่จะต้องคิดให้มาก เพราะชีวิตของคนเรานั้นไม่ได้อยู่คนเดียว
เราอยู่ในสังคมก็ควรจะประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
**ถ้าในกลุ่มชนใดมีบุคคลประเภทที่เสียสละประโยชน์ตนเพื่อประโยชน์แก่ผู้อื่นแล้ว
สังคมนั้นจะมีความสุข**

พระพุทธองค์ท่านได้ทรงกระทำอย่างนั้น
เมื่อสอนสาวกให้ปฏิบัติงาน รู้แนวทางการสอน
และปฏิบัติตนพ้นจากความทุกข์ได้แล้ว พระองค์ก็บอกว่า

**"เธอพ้นแล้วจากบ่วงอันเป็นทิพย์ จากบ่วงอันเป็นของมนุษย์
เธอทั้งหลายจงเที่ยวไปเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่มหาชน
จงประกาศแนวทางชีวิตที่ถูกที่ชอบแก่คนเหล่านั้น
คนที่มีปัญญา มีไฝฝ้าบังดวงตาน้อยๆ มีอยู่เป็นจำนวนมาก
เพราะไม่ได้ยินได้ฟังจึงไม่เกิดความรู้ความเข้าใจ**

เธอจงไปสอนคนเหล่านั้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจ

อย่าไปทางเดียวสองรูปเพราะคนน้อย ไปรูปเดียวทางเดียว

แล้วช่วยกันประกาศแนวทางที่ถูกที่ชอบแก่คนเหล่านั้น”

และพระองค์ตรัสว่า *“เราเองก็จะไปเหมือนกัน”*

พระองค์ก็ทำงาน สาวกก็ทำงาน

ทำงานอะไร **ทำงานชี้ทางเดินที่ถูกต้องแก่คนทั้งหลาย**

เหมือนบทสวดมนต์ที่สวดสมัยเด็ก ๆ ว่า

“ชี้ทางบรรเทาทุกข์ ชี้สุขเกษมศานต์

ชี้ทางพระนฤพาน อันพ้นโศกวิโยคภัย”

นี่พระองค์ไปชี้ทางให้เขาเดิน ให้คนทั้งหลายได้เดินในทางที่ถูกที่ชอบ

นี่คือ **ชีวิตตัวอย่าง**

และถ้าเราศึกษาชีวิตของพระองค์แล้ว ก็จะมองเห็นว่า

ทรงปฏิบัติพระองค์เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่นตลอดเวลา

บางครั้งพระองค์ก็ทรงช่วยเหลือสาวก
เช่น มีอยู่คราวหนึ่ง พระรูปหนึ่งป่วยมาก น้ำเหลืองเต็มไปทั้งร่างกาย
นอนเจ็บอยู่ในกุฏิ ไม่มีใครเหลียวแลเอาใจใส่
พระองค์เมื่อตื่นแต่เช้าตามปกติ ก็มักจะแผ่พระญาณมองไป
คิดไปว่า ***วันนี้ควรจะไปช่วยใคร ใครเกิดความทุกข์ยากลำบากเดือดร้อนบ้าง***

อันนี้ก็สำคัญที่เราควรเอามาใช้ในชีวิตประจำวันของเรา
ตื่นแต่เช้านี่เราควรจะคิดว่า
วันนี้เราจะใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นได้โดยวิธีใด
มีอะไรที่เราจะรับใช้เพื่อนมนุษย์
ที่จะทำให้เพื่อนมนุษย์มีความสุขความสบายในฐานะที่เราพอจะช่วยได้ มีบ้างไหม
มองในครอบครัว มองออกไปบ้านใกล้เรือนเคียง
มองออกไปในสังคมที่เราปฏิบัติงาน มองไปให้รอบ ๆ
ว่ามันมีอะไรที่เราจะช่วยให้คนอื่นได้มีความสุขความสบายขึ้นกว่าปกติได้
และเมื่อเห็นสิ่งนั้นแล้ว เราก็ไม่อยู่นิ่งอยู่เฉย

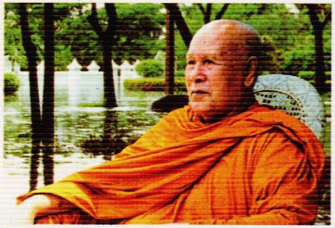
เราต้องไปช่วยคนเหล่านั้นให้พ้นจากความมีปัญหา
ไปคลายปัญหาคือความทุกข์ทางใจ ให้แก่คนเหล่านั้น
นี่ก็เรียกว่า ***"เดินตามรอยพระยุคลบาทของพระผู้มีพระภาคเจ้า"***
เพราะพระพุทธเจ้านั้น ทรงตื่นบรรทมประมาณตีสี่
แล้วก็ทรงแผ่พระญาณที่เป็นความรู้ทางจิตพิเศษออกไปว่า
ใครเป็นทุกข์บ้าง ใครเดือดร้อนบ้าง
จะได้ไปสอนเขาให้คลายจากความทุกข์ความเดือดร้อน
ที่เรียกว่า ***"ไปโปรด"*** หมายความว่า
ไปชี้แนวทางชีวิตให้คนเหล่านั้นเข้าใจ ตามหน้าที่ของพระพุทธเจ้า
พระองค์ทรงกระทำอย่างนั้นตลอดมาเป็นเวลา ๔๕ ปี

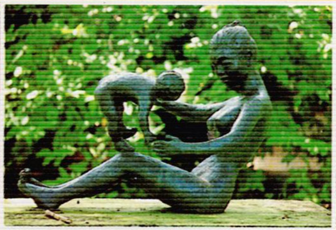
เราจึงควรจะได้ถ่ายทอดวิธีการนี้มาไว้ในชีวิตของเรา
ด้วยเราคิดว่า **"วันนี้เราจะทำประโยชน์อะไรแก่ใครได้บ้าง"**
อย่าคิดว่า ***"วันนี้เราจะเอารัดเอาเปรียบใครได้บ้าง"***
หรือว่า ***"จะไปเอาอะไรจากใครบ้าง"***

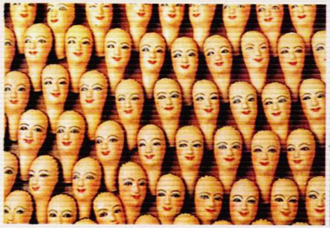

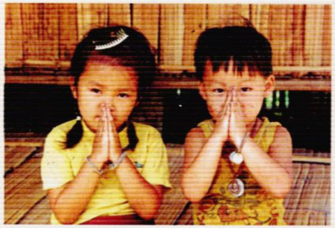
ภาพโดย ธีรภาพ โลหิตกุล

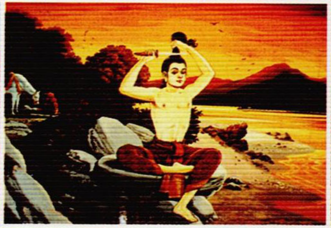
อย่าประพฤติสิ่งเลวทราม ✧ อย่าอยู่ด้วยความประมาท ✧ อย่ายึดถือความเห็นผิด ✧ อย่าทำตนเป็นคนรกโลก - พุทธวจนะ

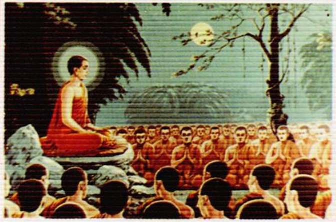
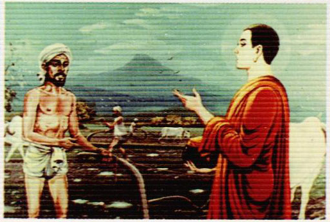

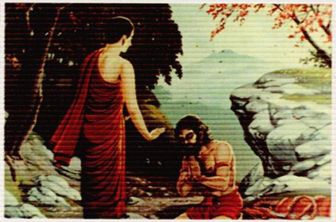

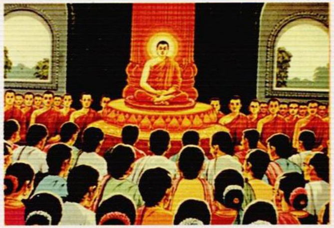
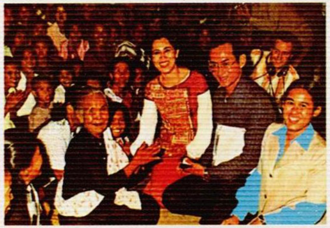
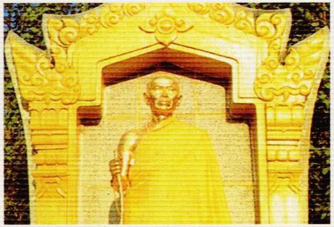

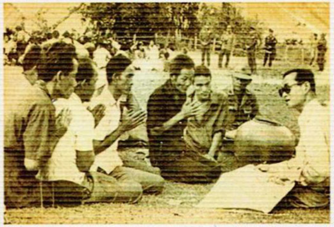

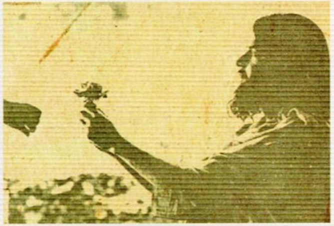

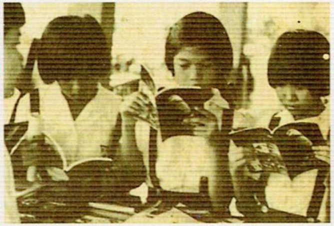

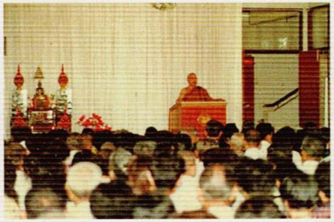

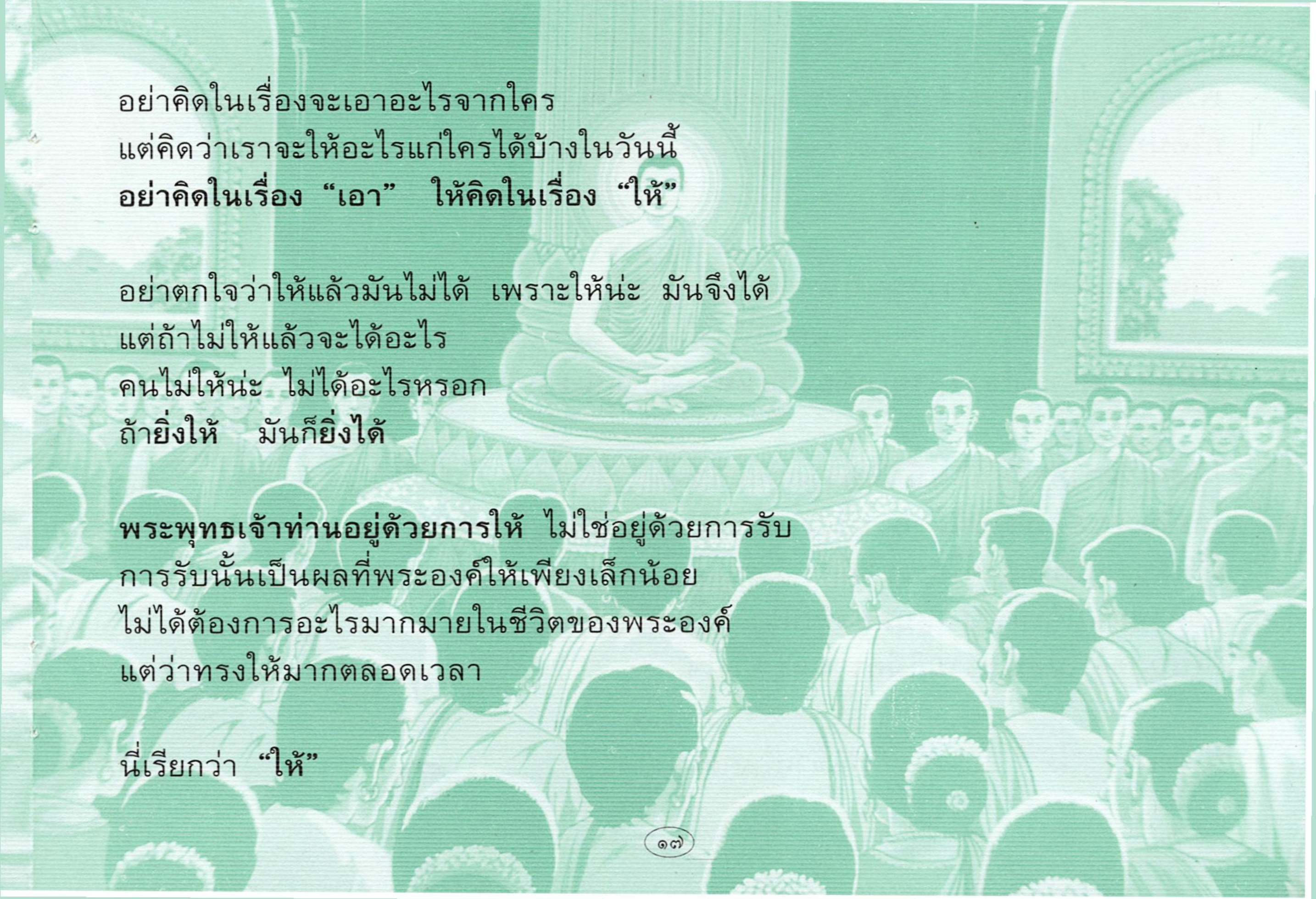

ภาพโดย ธีรภาพ โลหิตกุล

ไม่ทำความชั่วทุกชนิด ✧ ทำแต่ความดี ✧ ทำใจให้ผ่องใส - นี้คือคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

อย่าคิดในเรื่องจะเอาอะไรจากใคร
แต่คิดว่าเราจะให้อะไรแก่ใครได้บ้างในวันนี้
อย่าคิดในเรื่อง "เอา" ให้คิดในเรื่อง "ให้"

อย่าตกใจว่าให้แล้วมันไม่ได้ เพราะให้น่ะ มันจึงได้
แต่ถ้าไม่ให้แล้วจะได้อะไร
คนไม่ให้น่ะ ไม่ได้อะไรหรอก
ถ้ายิ่งให้ มันก็ยิ่งได้

พระพุทธเจ้าท่านอยู่ด้วยการให้ ไม่ใช่อยู่ด้วยการรับ
การรับนั้นเป็นผลที่พระองค์ให้เพียงเล็กน้อย
ไม่ได้ต้องการอะไรมากมายในชีวิตของพระองค์
แต่ว่าทรงให้มากตลอดเวลา

นี่เรียกว่า **"ให้"**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมราชินีนาถ ของเรานั้น
ก็ได้ปฏิบัติในเรื่องนี้
คือทรง“ให้”อยู่ตลอดเวลา

พอพระองค์สบาย ร่างกายเป็นปกติ พระองค์ก็ไม่พักอยู่กรุงเทพฯ
ก็ต้องไปเชียงใหม่ ไปภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปภาคใต้ ไปหัวหิน ไปให้
ไปให้ความสุขแก่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น เพียงแต่เขาเห็นก็เป็นสุขแล้ว

ได้เห็นพระเจ้าแผ่นดินนี่ก็มีความสุขแล้ว
ได้เห็นพระบรมราชินีนาถ พระราชโอรส พระราชธิดา
ที่เสด็จตามพระองค์ไปเขาก็มีความสุขแล้ว
สุขด้วยการได้เห็น เห็นบุคคลที่เป็นประโยชน์แก่สังคม
เห็นบุคคลที่มีคุณธรรมก็มีความสุขทางใจ

นี่เรียกว่า ***“ให้”*** อย่างน้อยให้เขาเห็นก็สบายใจ

แต่ว่าพระองค์ไม่ได้ ***"ให้"*** เพียงเท่านั้น

แต่ทรงพิจารณาว่า**ในหมู่บ้านนี้ ในตำบลนี้ มีเรื่องอะไรเดือดร้อน**

ขัดข้องอะไร ไม่สะดวกในเรื่องอะไร ในเรื่องการเป็นการอยู่ การทำมาหากิน

ก็**ทรงพิจารณา ศึกษาว่าควรจะปรับปรุงอะไรบ้าง**

เลยเกิด ***"โครงการในพระราชดำริ"*** ขึ้น

คือพระองค์คิดโครงการเหล่านั้น มอบให้รัฐบาล รัฐบาลก็ต้องไปจัดไปทำ

แล้ว**โครงการใดที่เป็นของในหลวงนี่ทำเร็ว**

ข้าราชการทำอย่างรวดเร็วด้วยความตั้งอกตั้งใจ

เพราะอะไร เพราะเขารักพระเจ้าแผ่นดิน

เมื่อรักแล้ว ก็มีความเพียรความเอาใจใส่ การใช้สติปัญญาค้นคว้าก็เกิดขึ้น

งานนั้นก็เจริญก้าวหน้า

อีกประการหนึ่ง **พระองค์ให้ทำอะไรแล้ว เสด็จไปตรวจด้วย**

พอปีนี้สั่งไว้ ถึงรอบปีหน้าก็เสด็จไปตรวจ ไปถึงไหนแล้ว

พวกนั้นก็ทำงานกันตัวเป็นเกลียว ในหลวงจะมาตรวจ เอางานเอาการ

คือพระองค์เสด็จไป***"ให้"*** ก็มีแต่ความสุขความสบาย

ที่**จังหวัดเชียงใหม่**ในสมัยก่อนนี้มี***ครูบา***

แต่ว่าเขาเรียก***"คูบา"*** ตัว **ร** มันไม่มี เขาเรียก***"คูบา ศรีวิชัย"***

ใครเคยไปเที่ยวเชียงใหม่นั่งรถขึ้นดอยสุเทพ สบาย

นั่นฝีมือของ**ครูบาศรีวิชัย**

ทำงาน ๕ เดือน กับ ๒๒ วัน ตัดถนนขึ้นยอดภูเขาให้รถวิ่งได้

ถ้าใช้งบประมาณของรัฐบาล ๓ ปี ก็ไม่เสร็จ แล้วก็ต้องใช้เงินกันหลายสิบล้าน

แต่อาศัย**บารมีความเมตตา**ของ**ครูบาศรีวิชัย**

คนมาทำถนน เรียกว่า**แบ่งกันทำ**

ชั้นแรกแบ่งคนละวา มามากขึ้นแบ่งคนละศอกเท่านั้นเอง

เรียกว่าแบ่งคนละศอก ช่วยกันขุดถึงยอดพระเจดีย์ บันไดพระเจดีย์ขึ้นพระธาตุ

๕ เดือนกับ ๒๒ วัน เหมือนกับเนรมิต ถนนเสร็จเรียบร้อย

แต่ว่าไม่ได้ลาดยาง เพราะว่าการลาดยางนั้นประชาชนทำไม่ได้

ไม่มีเทคนิคในเรื่องนี้ ก็ต้องทิ้งไว้ให้รัฐบาล

ก็พอดีกับในหลวงทรงเลือกที่สร้างวังที่ภูพิงค์ ต้องผ่านถนนสายนั้น

เลยกลายเป็นถนนเรียบร้อย

ก่อนขึ้นบน***ดอยสุเทพ*** เราจะเห็นรูปพระยืนตระหง่านอยู่ตรงนั้น
นั่นแหละ**เจ้าของถนนผู้ทำให้เราเกิดความสบายใจ**

ปกติของ**ครูบาศรีวิชัย**นั้นมีปฏิปทาข้อปฏิบัติอย่างไร
ท่าน**“ไม่เอา”** ครูบาศรีวิชัยนี่เป็นผู้**“ไม่เอา”** มีแต่ **“ให้”**
ท่านไปทำอะไรที่ไหน **ท่านไปมือเปล่า** ไปนั่งที่นั่น
เมืองเหนือเขาเรียกว่า ***“ไปนั่งหนัก”***
นั่งหนักคือนั่งอย่างหนักแน่น อย่างอดทน ถ้าไม่สำเร็จก็จะไม่ไปจากที่นี่

เมื่อท่านไปนั่งอยู่ที่ไหน คนก็ไป ไปไหว้ไปนมัสการ ไปถึงเห็นทำอะไร
เขาก็**ซื้อปูน ซื้อหิน ซื้อทราย ซื้อเหล็ก** ซื้อแล้วไม่ได้เอามาทิ้งไว้นะ ทำด้วย
ซื้อเหล็กมาต้องเอามาช่วยกันดัดช่วยกันสาน ทำให้เป็นโครงขึ้น
ซื้อปูนก็เอาไปเทลงในรางปูน ซื้อทรายก็ไปเทลงไป
ซื้อหินก็ไปเทลงไป ช่วยกันกวน กวนเสร็จแล้วเอาไปเทลงในแบบ
ช่างแบบเขามี อาสาสมัครทั้งนั้น คนทำงานวันหนึ่งๆ มากมาย

วิหาร***วัดสวนดอก*** ใหญ่ยาวเหลือเกิน
คนทำกันเพียงสองเดือน ก็สำเร็จเรียบร้อย
เพราะอาศัยแรงงานที่คนไปเสียสละ *ไปทำกันเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่ผู้อื่น*
ครูบาศรีวิชัยนั้นเป็นแม่เหล็กที่ดึงดูดประชาชนให้มาทำงาน
ท่านทำงานตรงนั้นเสร็จแล้ว ท่านลุกขึ้นไปเฉยๆ
ไม่หยิบอะไรไปสักชิ้นหนึ่งจากสถานที่นั้น แล้วก็ไปนั่งที่อื่นต่อไป
คนก็แห่ไปทำอีก ไม่ว่าไปนั่งที่ไหนคนก็ต้องไปกันทั้งนั้นแหละ

อาตมาไปอยู่เชียงใหม่ ก็ศึกษาว่า***ครูบานี่ท่านเก่งอย่างไร***
ท่านเก่งตรง"ไม่เอา"เท่านั้นเอง ไม่ใช่เก่งเรื่องอะไร
ไอ้คนเราถ้า **"ไม่เอา"** คนมันยิ่ง**"ให้"** นะ ยิ่ง*"เอา"* คนยิ่ง *"ไม่ให้"*
ให้ๆไปแล้วหาย ให้ไปแล้วหาย คนมันก็ไม่ให้
แต่นี่ให้ไปแล้วมันเกิดอะไรขึ้นมา คนก็ชอบให้ เพราะว่าให้แล้วเป็นประโยชน์
นี่เรียกว่า **"ไม่เอา"** คือ **ไม่เอาเป็นส่วนตัว ไม่เอาใส่กระเป๋าใส่ย่าม**
แต่เอามาแล้วทำให้เกิดประโยชน์ คนก็ชอบให้ ครูบาท่านอยู่อย่างนั้น

ท่านมีสัจจะประจำใจ ว่าจะทำอะไรท่านก็ทำ ว่าจะไปไหน ท่านก็ไป
แล้ว**ทำกิจเป็นเวลา** ถึงเวลาท่านสวดมนต์ ให้เจ้าครองเมืองเชียงใหม่มานั่ง
ท่านก็ต้องสวดละ ถึงเวลาท่านก็ต้องสวด
ใครจะมาตอนท่านสวดมนต์ ท่านสวดมนต์ไม่จบ ท่านไม่ลุกขึ้นไปต้อนรับ
ท่านนั่งเฉยๆ เป็นเวลาของท่าน
นี่ท่านทำอย่างนั้นสม่ำเสมอตลอดเวลาในชีวิตของท่าน
คนได้เห็นแล้วก็เลื่อมใสศรัทธา ช่วยกันทำบุญ

เขาว่า**ทำบุญกับ"ผู้ไม่เอา" นั้นมันได้บุญมาก ได้อานิสงส์มาก**
อานิสงส์มันอยู่ตรงไหน **ตรงที่สิ่งนั้นไปเกิดเป็นสิ่งอื่นต่อไป**
บุคคลอย่างนี้เรียกว่า**"โสดาบัน"** พระอริยบุคคลชั้นโสดาบัน คือเป็นบุคคล**"ไม่เอา"**แล้ว
ให้อะไรก็ไม่เอาแล้ว ไม่เอาเป็นส่วนตัวแล้ว เอามาเพื่อทำประโยชน์
เพื่อทำสิ่งที่เป็นคุณเป็นค่าแก่สังคมต่อไป **ยิ่งทำ คนก็ยิ่งให้**
ยิ่งให้มากขึ้น มากขึ้น เพราะว่าเห็นว่าทำจริง ทำเป็นประโยชน์
หลักการมันเป็นอย่างนั้น

ทีนี้ เรามองดูศาสนาอื่นบ้างว่าเป็น**“ผู้ให้”** ขนาดไหน
พระเยซูคริสต์ ท่านก็เป็น**ผู้ให้**ตลอดเวลา
ท่านช่วยเหลือคนให้พ้นจากทุกข์ยาก ไม่ต้องการอะไรจากคนเหล่านั้น
อันนี้ก็คือ**การทำงานเพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย**
เรียกว่า**เป็น “ผู้ให้” อยู่ตลอดเวลา**เหมือนกัน

เราศึกษาชีวิตของ**บรมครู**ทั้งหลาย
ศาสดาทั้งหลายนี่มีชีวิตอยู่ด้วยการ “ให้” ไม่หวังอะไรตอบแทน
นอกจากว่าให้คนอื่นสบายใจ เป็นเรื่องใหญ่เป็นเรื่องสำคัญ
ที่ปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวัน เป็นไปในรูปอย่างนั้น

อันนี้เป็นหลักการที่เราควรจะเอามาใช้ในชีวิตประจำวัน
ให้นึกทุกวันๆ ว่า
“วันนี้ เราจะทำประโยชน์อะไรแก่ใครได้บ้าง”
แล้วก็ทำ

การคิดจะทำประโยชน์อะไรแก่ผู้อื่นนั้นทำได้ทุกเวลานาที
เราขับรถไปบนถนนนี่ ถ้าคิดว่าจะขับอย่างไรจึงจะเป็นความสบายแก่คนอื่น
มันก็ต้อง**เคารพระเบียบเคารพกฎจราจร** ไม่แซงในที่ที่ไม่ควรแซง
ระเบียบอันใดเราก็ปฏิบัติ คนอื่นก็ไม่เดือดร้อน
แต่ขับไม่ถือระเบียบ ก็สร้างความทุกข์ให้แก่คนทั้งหลาย
เช่น *เราไปขับตัดหน้าเขา เขาชนตูมเข้าให้*
ไอ้ตัวเองก็ถูกชน ไอ้คนชนก็เดือดร้อน
ตำรวจต้องเชิญตัวไปโรงพัก บางทีก็ต้องถูกปรับถูกลงโทษไป

หรือว่าเราทำสิ่งสกปรกบนถนนหนทาง
ทิ้งขยะไม่เลือกที่ ทิ้งมูลฝอยสกปรกไว้ในที่ที่ไม่ควรจะทิ้ง
คนผ่านไปผ่านมาได้กลิ่นสิ่งเหล่านั้น มันเกิดเชื้อโรค
อย่างนี้ก็เรียกว่า **เราไม่ช่วยให้คนอื่นสบาย ทำให้คนอื่นเป็นโรค**
แต่ถ้าเราคิดว่าจะช่วยให้คนอื่นสบาย
เราไม่ทิ้งอะไรเพ่นพ่าน เราเอาไปวางไว้เป็นระเบียบ

ความจริงสมัยนี้ น่าจะใช้**ถุงพลาสติกใบโตๆ** ใส่ขยะใส่ลงไปในถุง
ใส่ๆ แล้วมัดปากเอาไปวางไว้ รถขยะมาถึงก็ยกไปเลย ไม่ต้องไปโกย
แมลงวันก็ไม่ตอม กลิ่นมันก็ไม่เหม็น
ขยะมูลฝอยใส่ถุงนี่มันวิเศษ ไม่เพ่นพ่านไม่เกิดความเสียหาย มันก็สะดวกสบาย
เราไม่อยากให้คนอื่นเป็นทุกข์ เราก็ไม่ทิ้งขยะมูลฝอยเพ่นพ่าน

หรือว่าเราจะทำอะไรที่มันจะก่อปัญหาแก่คนอื่น
เช่น **เราสนุก แล้วก็เปิดเครื่องขยายเสียงดังก้องไปเลย**
มีงานอะไร จะเป็นงานบวชนาค งานศพ งานแต่งงาน
เปิดเครื่องขยายเสียงหนวกหูชาวบ้านตลอดคืน อันนี้มัน*สร้างความทุกข์ให้แก่คนอื่น*
ถ้าคิดได้ว่าเราไม่ควรทำอะไรให้เป็นทุกข์แก่คนอื่น แล้วไปนั่งเปิดอยู่ทำไม
เราใช้เครื่องสำหรับเรียกคน ประกาศโฆษณาอะไรที่จำเป็น
มันก็ไม่หนวกหูชาวบ้าน ไม่ก่อความรำคาญให้แก่ใครๆ
คิดอย่างนี้แล้วมันจะเป็นเครื่องช่วยให้ตัวเราดีขึ้น
ช่วยให้ครอบครัวดีขึ้น ช่วยให้สังคมที่เราอยู่อาศัยดีขึ้น

เพราะเราคิดว่า**เราจะอยู่เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย**
เราไม่ได้อยู่เพื่อตัวเราเอง
เราจะไปไหน เราก็ตั้งปัญหาว่า**ไปทำไม? ไปแล้วมันจะทำให้คนอื่นดีขึ้นไหม?**
ทำให้คนอื่นมีความสุขทางใจหรือไม่?
ถ้าเราไปแล้วทำให้คนอื่นมีความสุข มีความสบายใจ เราก็ไป
แต่**ถ้าไปแล้วหนักใจแก่คนอื่น สร้างปัญหาให้แก่คนอื่น อย่าไปดีกว่า**

ทำอะไรก็เหมือนกัน **พูด**อะไรก็เหมือนกัน
หรือว่าจะ**เขียนหนังสือ**สักเล่มหนึ่ง แต่เขียนแล้วมันไปทำคนให้จิตใจตกต่ำ
ทำให้คนมีกิเลสเพิ่มขึ้น เช่นว่า เพิ่ม**ราคะ โทสะ โมหะ** ขึ้นในจิตใจ
หนังสือนั้น**ไม่มีราคา ไม่มีความหมาย** เป็น**ยาพิษทำลายจิตใจคน**
ซึ่งสมัยนี้มีมาก คนผลิตหนังสือประเภททำลายจิตใจคนมีมาก
เขาไม่คิดถึงคนอื่น คิดถึงแต่กระเป๋าของตัวว่าหนังสือประเภทนี้ขายดีคนชอบ
แต่หารู้ไม่ว่า มัน*มีพิษสง*ขนาดไหน มันทำคนให้มี*ความตกต่ำทาง*จิตใจ
เป็นการ*เพิ่มกิเลสต่างๆ* ขึ้นในใจของคนเหล่านั้น อันนี้เป็นเรื่องไม่ถูกต้อง

ถ้าคิดว่าเราจะเขียนหนังสือเพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่คนอื่น
ก็เขียนแต่**เรื่องที่สร้างนิสัย เพาะความดีความงามให้เกิดขึ้นในจิตใจของคน**
มันก็ดีขึ้นเท่านั้นเอง โลกจะดีขึ้นกว่านี้ ถ้านักเขียนทั้งหลายมีความคิดอย่างนั้น

หรือว่า**นักหนังสือพิมพ์**นี่เขียนแต่**เรื่องที่มันจะเป็นประโยชน์**
ไม่ใช่ให้มันเต็มหน้ากระดาษ แล้วก็ขายไปๆ
คนซื้อไปแล้วมันก็ไม่คุ้ม อ่านแล้วมันก็ไม่ได้อะไรขึ้นมา
ควรจะคิดว่าเราจะเขียนอะไร **เพื่อสอนคนเพื่อเตือนจิตสะกิดใจ**
ให้คนเกิดความรู้สึกนึกคิดในทางที่ถูกที่ชอบ
คิดอย่างนี้ เรื่องทั้งหลายมันก็ดีขึ้น เป็นประโยชน์ขึ้น

นักแต่งเพลง มีคนแต่งเพลงบรรเลงกันทั่วไป
อาตมานั่งฟังๆ เพลงทั้งหลายที่เขาเปิดอยู่นี่ ฟังๆ แล้วมันไม่ค่อยได้เรื่องอะไร
มันมีแต่เรื่องรักๆ ใคร่ๆ *"ชอบเธออย่างนั้น รักเธออย่างนี้"* อะไรอย่างนั้นน่ะ
เธอไม่รักฉัน ฉันจะตายแล้ว มันได้อะไรขึ้นมา

เด็กฟังแล้วมันได้อะไรขึ้นมาในจิตใจ คนฟังแล้วก็ไม่ได้อะไร
นอกจากว่ามีความคิดในทางเพ้อฝัน ไม่ได้เรื่องที่เป็นสาระ
เราน่าจะช่วยกันแต่งเพลงที่คนฟังแล้วเกิดความคิดถูกต้อง
เร่งเร้าอารมณ์ ในการสร้างสรรค์ ในทางศีลธรรม
ทางเพาะเชื้อคุณงามความดีให้เกิดขึ้นในจิตใจ จะได้ประโยชน์มากกว่า

เรามาช่วยกันสร้างสรรค์มูลฐานของสังคม
ให้เป็นไปในทางที่ถูกต้องดีงามตามหลักธรรมทางศาสนา
ไม่ว่าเราจะเป็นผู้นับถือศาสนาใด
ความจริงเรื่องศาสนานี่ชื่อมันหลายชื่อแตกต่างกันไป
แต่เนื้อแท้นี่คือ**ตัวธรรมะที่เป็นข้อปฏิบัติ เพื่อทำให้ชีวิตสงบ**
ให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น
อาตมานี่ไม่มีความคิดเห็นว่ามันแตกแยกอะไรในเรื่องศาสนา
เห็นว่า**ทุกคนเป็นผู้ปฏิบัติธรรม ตามแนวทางที่ตนพอใจ**
จากหนังสือคัมภีร์ที่ตนได้อ่านตนเข้าใจ

แล้วถ้าเรามาดูแล้ว**ผู้ปฏิบัติธรรมนั้นมีจิตใจอย่างไร**

มีจิตใจสงบเยือกเย็น มีปัญญา มีเหตุมีผล ใช้ชีวิตตนให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์

จุดหมายมันอยู่ที่ตรงนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมมุ่งไปทางนั้น

เพราะฉะนั้นเมื่อเราพบใครซึ่งเป็น**ผู้ปฏิบัติธรรม** เราก็ไม่รู้สึกว่าแตกต่างกัน

แต่ว่ารู้สึกว่าเขาเป็นผู้ประพฤติธรรม ก็พอใจ

เหมือนในสมาคมเราวันนี้ก็มี*โยมชีคอทอลิก* มานั่งอยู่คนหนึ่ง

ก็เหมือนกันกับพวกเราทั้งหลาย คือเป็นผู้ประพฤติธรรม

เดินในทางถูกทางชอบ เดินไปสู่ความสงบ

เดินไปสู่ความสว่างด้านปัญญา เพื่อช่วยแก้ปัญหาสังคม

เราเห็นแล้วเราก็ควรจะยิ้มกัน ควรสนทนาปราศรัยกัน

เป็นเหมือนพี่เหมือนน้องกัน เพราะเดินทางสายเดียวกัน

แต่ว่าอาจจะ**ชื่อ**แตกต่างกัน

ชื่อมันอย่างนั้น ของบางอย่างชื่อไม่เหมือนกัน

ฝรั่งเรียกอย่างหนึ่ง เจ๊กเรียกอย่างหนึ่ง ไทยเรียกอย่างหนึ่ง

แต่มันก็ของนั้นแหละ ของที่มันเป็นประโยชน์ละ

เช่น ***น้ำ*** ฝรั่งเรียกอย่างหนึ่ง เจ๊กเรียกอย่างหนึ่ง ไทยเรียกอย่างหนึ่ง
แขกมาเลเซียเรียกอย่างหนึ่ง เอามาดูแล้วมันก็ **“น้ำ”** นั่นแหละ
ของเหลว ดื่มแล้วแก้กระหายได้ อาบแล้วมันแก้ร้อนได้ชะล้างสิ่งโสโครกได้
นี่มันก็**น้ำ**เท่ากัน

จะเรียก***“วอเตอร์”*** จะเรียก***“จุ้ย”*** จะเรียก***“อาเยอะ”***
จะเรียกอะไร มันก็***“น้ำ”*** นั่นแหละ
แต่ว่าคนเรา บางทีมันทะเลาะกันที่ชื่อ มันไม่ได้เรื่องอะไร

เราควรจะหันหน้าเข้าหากัน ประนีประนอมกัน
แล้วมาช่วยสร้างสรรค์โลกนี้ให้อยู่ในสภาพสงบ
สังคมมนุษย์เราเวลานี้ ผู้ประพฤติธรรมต้องร่วมแรงร่วมใจกันสร้างสรรค์โลกให้สงบ
ไอ้ผู้ไม่ประพฤติธรรมมันก็รวมกันอยู่เหมือนกัน เช่นโจรนี่มันรวมกันบ่อยๆ
รวมกันเพื่อไปปล้น รวมกันไปในทางฉิบหาย ไม่ได้เรื่องอะไร
ทีนี้เราที่เป็น***บัณฑิต*** เป็นผู้มีความรู้ในด้านธรรมะ
เราก็มารวมกันเพื่อต่อต้านสิ่งชั่วร้าย

เราไม่ทำลายใคร แต่เราทำลายสิ่งชั่วร้ายที่อยู่ในจิตใจของคน
ให้คนนั้นมีจิตใจผ่องใสปราศจากสิ่งโสโครก
เหมือนกับเราเอา**น้ำ**เข้า**เครื่องกรอง** กรองแล้วน้ำสะอาดดื่มได้
คนเราก็เหมือนกัน ถ้าใครไม่ดีเราก็จับเข้าเครื่องกรองเสีย
แล้วก็ให้เป็นคนบริสุทธิ์สะอาดเรียบร้อย

อันนี้ควรจะถือว่า**เป็นหน้าที่ของเราทุกคนที่จะชักจูงเพื่อนฝูงมิตรสหาย**
ให้ได้เข้าหาธรรมะ ให้ได้เดินในทางที่ถูกที่ชอบ
อย่าไปจูงเพื่อนเข้าไปสู่**ทางแห่งอบาย** ให้เดินไปใน**ทางธรรมะ**
ช่วยกันทำอย่างนี้ สังคมก็จะดีขึ้นเจริญขึ้น มีแต่ความสงบ
ทุกคนก็ได้รับความสุขทั่วหน้ากัน

✤

จากปาฐกถาธรรม ณ โรงเรียนพุทธธรรม วัดชลประทานรังสฤษฎ์
วันอาทิตย์ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๕

การให้ธรรมะ ชนะการให้ทั้งปวง
รสแห่งธรรมะ ชนะรสทั้งปวง

✧

ความยินดีในธรรมะ
ชนะความยินดีทั้งปวง

✧

ความสิ้นตัณหา
ชนะทุกข์ทั้งปวง

✧

พุทธวจนะ

ภาพโดย จามิกร สุขทรามร

ความสุขอยู่ไม่ไกล
ถ้าเรา "ให้" กันและกัน